

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 3 czerwca 2013 r.

Znak: WK-6100/4/4/13

Pan
Aleksander Wyrą
Burmistrz Miasta
Łaziska Górne

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 18 lutego 2013 r. do 27 marca 2013 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Łaziska Górne za okres od 1 stycznia 2009 r. do 27 marca 2013 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 kwietnia 2013 r. którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w latach 2009 – 2010 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na „Wykonanie przebudowy Przedszkola Nr 3 przy ul. Zielonej 9 w Łaziskach Górnych” oraz jego realizacji stwierdzono, że:*

- *w opisie warunków udziału w postępowaniu oraz opisie sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków w ogłoszeniu o zamówieniu, jak i specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarto zapis, iż o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki i wymagania określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w art. 22 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) tj. m.in.: „wykażą, że posiadają aktualną polisę a w przypadku jej braku inny aktualny dokument potwierdzający, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej na kwotę nie mniejszą niż 200.000,00 zł. W przypadku składania oferty przez wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia powyższy warunek każdy z wykonawców musi spełnić oddzielnie.” Powyższe wymagało, iż w przypadku wykonawcy samodzielnie przystępującego do przetargu, winien on przedłożyć polisę o wartości nie mniejszej niż 200.000,00 zł, natomiast konsorcjum musiałoby się wykazać kwotą polisy nie mniejszą niż 400.000,00 zł. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U.*

z 2007 r. Nr 223, poz. 1665) Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

Projekt ogłoszenia o zamówieniu, jak i specyfikację istotnych warunków zamówienia przygotował były Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych, zatwierdził p. Mirosław Duży – były Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

- w toku realizacji niniejszego zamówienia dokonano podziału zamówienia poprzez zawarcie trzech umów: nr WIM/15/2010 w zakresie wykonania robót ogólnobudowlanych, instalacji elektrycznych i sanitarnych, nr WIM/14/2010 w zakresie wymiany istniejącego zabezpieczenia energetycznego budynku oraz wymiany instalacji elektrycznej, zawartych w dniu 12 maja 2010 r. a także umowy nr WIM/13/2010 w zakresie robót ogólnobudowlanych, zawartej w dniu 28 kwietnia 2010 r. Powyższe naruszyło art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1665 z późn. zm.) oraz art. 254 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Powyższe trzy umowy zawarto z różnymi wykonawcami na podstawie art. 4 pkt 8 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym, ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro. Wartość trzech odrębnych zamówień nie przekraczała ww. kwoty progowej.

Umowę nr WIM/13/2010 z dnia 28 kwietnia 2010 r. zawarto za wynagrodzeniem określonym do kwoty 53.228,93 zł brutto, 43.630,27 zł netto, co stanowiło 11.365,01 euro.

Umowę nr WIM/14/2010 z dnia 12 maja 2010 r. zawarto za wynagrodzeniem określonym do kwoty 33.977,00 zł brutto, 27.850,00 zł netto, co stanowiło 7.254,49 euro.

Umowę nr WIM/15/2010 z dnia 12 maja 2010 r. zawarto za wynagrodzeniem określonym do kwoty 47.263,06 zł brutto, 38.740,21 zł netto, co stanowiło 10.091,22 euro.

Zauważyć należy, iż wiedzę w zakresie konieczności wykonania robót określonych umowami: nr WIM/14/2010 z dnia 12 maja 2010 r. powzięto w dniu 30 marca 2010 r. (protokół konieczności Nr 01), natomiast nr WIM/13/2010 z dnia 28 kwietnia 2010 r. oraz nr WIM/15/2010 z dnia 12 maja 2010 r. powzięto kolejno dnia 26 kwietnia 2010 r. (protokół konieczności Nr 02) oraz dnia 27 kwietnia 2010 r. (protokół konieczności Nr 03).

Odrębne postępowania o udzielenie ww. zamówień przeprowadził Podinspektor Wydziału Infrastruktury Miejskiej, Inwestycji i Remontów (obecnie Wydziału Inwestycji), zatwierdził były Zastępca Naczelnika ww. Wydziału. Umowę nr WIM/13/2010 zawarł p. Mirosław Duży – były Burmistrz Miasta Łaziska Górne, umowę nr WIM/14/2010 oraz nr WIM/15/2010 zawarł p. Jan Ratka – Zastępca Burmistrza Miasta Łaziska Górne.

- na dzień kontroli (tj. w marcu 2013 r.) Zamawiający nie dysponował kompletną ofertą, wybraną w postępowaniu jako najkorzystniejsza. W ofercie przy kosztorysie ofertowym branży elektrycznej brakowało zestawienia sprzętu, tj. dokumentu wymaganego specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Jednocześnie z dokumentacji postępowania wynikało, iż oferta uznana została za ważną, zawierającą wszystkie wymagane specyfikacją oświadczenia i dokumenty. Powyższe świadczy o nieprawidłowo

przechowywanym protokole postępowania niniejszego zamówienia, co naruszyło art. 97 ust. 1 w związku z art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1665 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którymi oferta, stanowi załącznik do protokołu postępowania, a Zamawiający przechowuje protokół wraz z załącznikami przez okres 4 lat od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, w sposób gwarantujący jego nienaruszalność.

Dokumentacja postępowania do dnia 31 lipca 2011 r. przechowywana była kolejno w: Wydziale Infrastruktury Miejskiej, Inwestycji i Remontów, Wydziale Rozwoju Miasta i Zamówień Publicznych a następnie przy Samodzielnym Stanowisku ds. Zamówień Publicznych. Nadzór nad pracownikami ww. Wydziałów sprawowali Naczelnicy tych Wydziałów.

- W 2011 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki na dokończenie zadania inwestycyjnego pn.: „Rozbudowa i modernizacja Stadionu Miejskiego przy ul. Górniczej w Łaziskach Górnych” pomimo braku zaistnienia przesłanek do zastosowania tego trybu udzielenia zamówienia publicznego, wymaganych przepisem art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem, Zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, jeżeli ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia.

W ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia podano następujące uzasadnienie wyboru trybu z wolnej ręki: „Zamawiający odstąpił od umowy z powodu przerwania i opóźnienia robót przez poprzedniego Wykonawcę, które miały być zakończone 15 sierpnia 2011 r. Ponawiane wielokrotne próby zmobilizowania go do realizacji robót zgodnie z harmonogramem nie przyniosły skutku. Opóźnienia wyniosły około 50 dni a to grozi wykluczeniem III-cio ligowego Klubu Polonia z rozgrywek piłkarskich w sezonie 2011/2012, który bez nowego zaplecza nie otrzyma wymaganej licencji od władz PZPN. Mając powyższe na uwadze uznano, że zostały w ten sposób wykazane przesłanki do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 67 ust.1 pkt 3 upzp polegające na wyjątkowości sytuacji, wymagalności natychmiastowego wykonania zamówienia (zabezpieczenie i ochrona mienia dotychczas wybudowanego) oraz niemożności zachowania terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia.”

Zauważyć należy, iż w przepisie tym zamówienie z wolnej ręki zostało przewidziane jako tryb udzielania zamówień w sytuacjach nagłych i nieprzewidywalnych. W toku kontroli ustalono, iż Zamawiający odstąpił od umowy nr WIM/39/2010 z dnia 15 września 2010 r. zawartej z wykonawcą zadania, wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego, z uwagi na opóźnienia w wykonywaniu robót w stosunku do harmonogramu. Z dokumentacji zebranej w toku kontroli, jak i wyjaśnień pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych wynika, iż w 2010 r. wykonawca nie zrealizował pełnego zakresu robót, roboty wykonano bowiem na kwotę 279.377,04 zł, z zaplanowanych na kwotę 510.000,00 zł, wg harmonogramu robót. Z kolei w 2011 r. przerwy w budowie sięgały prawie 50 dni opóźnienia, przerób zgodnie z harmonogramem robót powinien wynosić na koniec kwietnia 2011 r. kwotę 1.121.793,00 zł a wyniósł zaledwie 514.769,01 zł. Jak wyjaśniono, Inspektor nadzoru czynił wykonawcy ustne ponaglenia o kontynuację robót. Stosowne wpisy do dziennika budowy pojawiły się: 15 lutego 2011 r., 18 kwietnia a następnie 28 kwietnia 2011 r. Zatem Zamawiający już w 2010 r. wiedział o zwłoce w terminowej

realizacji zadania, a mimo to odstąpił od umowy dopiero w dniu 4 maja 2011 r. Z powyższego wynika, że nie była to „wyjątkowa sytuacja niewynikająca z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć”. Z kolei, jak dalej wyjaśniono, terminem zakończenia robót wg pierwotnej umowy był dzień 15 sierpnia 2011 r., zbieżny z dniem rozpoczęcia sezonu piłkarskiego 2011/2012. W dniu 6 maja 2011 r. tj. w dniu rozpoczęcia negocjacji z następnym wykonawcą zaawansowanie robót wynosiło 33% na planowane w harmonogramie 73%. W ocenie zamawiającego ponownie przeprowadzenie postępowań w innych trybach, wiązałoby się z przesunięciem terminu zawarcia umowy co najmniej o jeden miesiąc, co w konsekwencji skutkowałoby wykluczeniem III ligowego Klubu Polonia z rozgrywek piłkarskich w sezonie 2011/2012, który bez nowego zaplecza nie otrzymałby wymaganej licencji od władz PZPN. Zauważyć należy, iż w umowie nr WIM/13/2011 zawartej w dniu 6 maja 2011 r. w trybie z wolnej ręki, jako termin zakończenia robót wskazano dzień 30 września 2011 r., co i tak uniemożliwiało zakończenie robót przed rozpoczęciem sezonu piłkarskiego. Wobec powyższego nie można uznać że spełniona została przesłanka „natychmiastowego wykonania zamówienia przy jednoczesnym braku możliwości zachowania terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia”.

Zatwierdzenia trybu z wolnej ręki dokonał p. Aleksander Wyra – Burmistrz Miasta Łaziska Górne, który zawarł umowę nr WIM/13/2011.

- W toku realizacji zadania pn.: „Budowa przedszkola trzyoddziałowego przy ul. Prądnej w Łaziskach Górnych” w 2012 r. naliczono karę umowną w nieprawidłowej wysokości, niezgodnie z postanowieniami umowy nr WIM/11/2010 z dnia 26 kwietnia 2010 r. Ponadto stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), źródłami dochodów własnych gminy są m.in. dochody z kar pieniężnych. Zgodnie z zapisami powyższej umowy, karę umowną należało naliczyć w wysokości 10% wynagrodzenia umownego brutto określonego w umowie, tj. kwoty 2.337.188,64 zł, po zmianie aneksem nr 2/2011 z dnia 18 stycznia 2011 r. do ww. umowy, w związku ze zmianą stawki podatku VAT od 1 stycznia 2011 r. Karę umowną naliczono od pierwotnej wysokości wynagrodzenia brutto tj. kwoty 2.322.445,79 zł i wyniosła ona 232.244,58 zł, zamiast 233.718,86 zł. W trakcie kontroli, w dniu 26 marca 2013 r., Miasto obciążyło dodatkowo wykonawcę w upadłości kwotą 1.474,29 zł z tytułu kar umownych.

Prowadzenie spraw w zakresie realizacji inwestycji miejskich należało do pracowników ówczesnego Wydziału Infrastruktury Miejskiej, Inwestycji i Remontów, nad którymi nadzór sprawował były Naczelnik tego Wydziału. Umowę nr WIM/39/2010 oraz nr WIM/11/2010 zawarł p. Mirosław Duży – były Burmistrz Miasta Łaziska Górne, aneksy do ww. umów zawarł p. Mirosław Duży – były Burmistrz Miasta Łaziska Górne oraz p. Aleksander Wyra – Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

Pismo z dnia 15 czerwca 2011 r. w sprawie wystawienia noty księgowej na kwotę 232.244,58 zł, przygotowane zostało przez ówczesnego Naczelnika Wydziału Infrastruktury Miejskiej, Inwestycji i Remontów, a następnie przekazane do Wydziału Finansowego.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2012 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie: „Zakładanie i utrzymanie rabat na terenie Gminy Łaziska Górne” stwierdzono, iż wykonawca którego

oferta w niniejszym postępowaniu została uznana za ważną, przedłożył w ofercie polisę z dnia 21 października 2011 r., zgodnie z którą do 28 października 2011 r. do opłacenia pozostawała składka w wysokości 1.086,00 zł. Wykonawca nie dołączył potwierdzenia wpłaty tej składki, a więc na dzień składania ofert, tj. 7 marca 2012 r. Zamawiający nie posiadał wiedzy, czy Wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej. Zgodnie bowiem z art. 814 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty. Zgodnie z art. 814 § 2 ww. ustawy, jeżeli ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.

Wykonawcy nie wezwano w trybie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) do złożenia wyjaśnień dotyczących złożonych dokumentów mając na uwadze, iż z treści oferty nie wynikało potwierdzenie, iż wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności.

Czynności związane z przeprowadzeniem postępowania wykonywali: były Naczelnik Rozwoju Miasta i Zamówień Publicznych oraz Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska. Bezpośredni nadzór nad pracownikami sprawował p. Aleksander Wyra Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych w zakresie przygotowywania, przeprowadzania postępowania o zamówienie publiczne, jak i realizacji postanowień zawartych umów o zamówienie publiczne, stosownie do art. 7 ust. 1, art. 26 ust. 4, art. 32 ust. 2, art. 67 ust. 1 pkt 3, art. 97 ust. 1 w związku z art. 96 ust. 2, art. 147 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), art. 254 pkt 1 i pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), art. 814 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) w związku z art. 814 § 2 ww. ustawy, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2011 r. i 2012 r. na poszczególnych kontach jednostki – Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych oraz kontach organu – budżetu wykazano stany aktywów i pasywów w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia 2010 r. i 2011 r. Powyższe było niezgodne z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany

aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Zgodnie natomiast z art. 7 ust. 3 ww. ustawy, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.

➤ *Konta jednostki:*

- Konto 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na dzień 31 grudnia 2010 r. wykazano saldo Wn w kwocie 2.301.982,12 zł oraz saldo Ma w kwocie 186.119,81 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 2.344.581,40 zł oraz saldo Ma w kwocie 228.719,09 zł; na dzień 31 grudnia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 3.201.440,95 zł oraz saldo Ma w kwocie 361.683,22 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 3.225.662,94 zł oraz saldo Ma w kwocie 385.905,21 zł;

- Konto 224 - „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” na dzień 31 grudnia 2010 r. wykazano saldo Wn w kwocie 62.976,75 zł oraz saldo Ma w kwocie 974,19 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 64.065,19 zł oraz saldo Ma w kwocie 2.062,63 zł; na dzień 31 grudnia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 81.813,40 zł oraz saldo Ma w kwocie 0,00 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 83.740,08 zł oraz saldo Ma w kwocie 1.926,68 zł;

- Konto 201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na dzień 31 grudnia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 0,00 zł oraz saldo Ma w kwocie 178.137,49 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 320,00 zł oraz saldo Ma w kwocie 178.457,49 zł.

➤ *Konta organu:*

- Konto 222 - „Rozliczenie dochodów budżetowych” na dzień 31 grudnia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 0,00 zł oraz saldo Ma w kwocie 362.237,54 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 1.167,46 zł oraz saldo Ma w kwocie 363.405,00 zł;

- Konto 224 - „Rozrachunki budżetu” na dzień 31 grudnia 2010 r. wykazano saldo Wn w kwocie 0,00 zł oraz saldo Ma w kwocie 51.734,05 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 16.451,12 zł oraz saldo Ma w kwocie 68.185,17 zł;

- Konto 961 - „Wynik wykonania budżetu” na dzień 31 grudnia 2011 r. wykazano saldo Wn w kwocie 199.698,21 zł oraz saldo Ma w kwocie 0,00 zł, natomiast na dzień 1 stycznia 2012 r. wykazano saldo Wn w kwocie 220.596,07 zł oraz saldo Ma w kwocie 20.897,86 zł.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było przyjęcie do użytkowania programu obsługującego księgi rachunkowe, który nie był w pełni dostosowany do wymogów ustawy o rachunkowości oraz niewłaściwe zaksięgowanie operacji na koncie organu 224 - „Rozrachunki budżetu”. Różnica pomiędzy saldami tego konta wynikała z mylnego zaksięgowania w bilansie otwarcia kwoty 16.451,12 zł po stronie Wn i Ma, tj. rozrachunków z tytułu wyprzedzającego finansowania przez Gminę projektu „Edu-Eureka”, która winna być zaksięgowana pod datą 3 stycznia 2011 r.

Niezgodności pomiędzy saldem zamknięcia a saldem otwarcia kont rozrachunkowych stwierdzono podczas poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych, co miało odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK – 6100/26/4/09/10 z dnia 8 stycznia 2010 r. W toku obecnej kontroli kompleksowej, p. Aleksander Wyra –

Burmistrz Miasta Łaziska Górne wyjaśnił, iż w 2012 r. (od kwietnia) zaprowadzona została ewidencja księgową przy zastosowaniu programu księgowego „Ouorum F-K”, który umożliwi prawidłowe zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2012 r. Opóźnienie wdrożenia nowego programu księgowego „Quorum F-K” spowodowane było względami obiektywnymi tj.: długotrwałą nieobecnością w pracy w latach 2010-2011 osób bezpośrednio pracujących z programem.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miejskiego/Naczelnik Wydziału Finansowego oraz p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne.

Wniosek nr 2

Zaprowadzić ewidencję księgową w sposób zapewniający zgodność bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330).

- W dniu 30 października 2012 r. dokonano przelewu środków pieniężnych w kwocie 500.000,00 zł z rachunku sum depozytowych na rachunek bankowy podstawowy budżetu /organu/ w celu realizacji bieżących płatności. Finansowanie wydatków budżetowych środkami sum depozytowych, które nie stanowią środków publicznych, było niezgodne z art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4, art. 148 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Powyższe spowodowane było przejściowym brakiem środków na rachunku bankowym budżetu oraz pilną koniecznością zabezpieczenia środków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla nauczycieli. W tym samym dniu przekazane zostały środki na wydatki budżetowe 2012 r. do placówek oświatowych. Powyższą kwotę zwrócono w dniu 7 listopada 2012 r. z rachunku bankowego podstawowego budżetu /organu/ na rachunek sum depozytowych wraz z odsetkami w kwocie łącznej 500.110,68 zł, naliczonymi za okres od 31 października do 7 listopada 2012 r.

Przelewy środków nastąpiły poleceniami wypłaty z dnia 30 października 2012 r. oraz z dnia 7 listopada 2012 r. wraz z odsetkami, sporządzonymi i zaakceptowanymi do wypłaty przez p. Annę Gruchlik – Skarbnika Gminy Łaziska Górne, zatwierdzonymi przez p. Aleksandra Wyrę – Burmistrza Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 3

Zapewnić dokonywanie wydatków budżetowych ze środków publicznych, stosownie do art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz wykorzystanie środków sum depozytowych, zgodnie z ich przeznaczeniem, mając na uwadze art. 45 ust. 8, art. 46 ust. 4, art. 148 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.).

- Zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych 2012 r. zmiany w stanie posiadania majątku trwałego, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z ww.

przepisem, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Operację gospodarczą, polegającą na nabyciu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Łaziskach Górnych – działki 723/126 oraz prawa własności budynku hotelowego (usytuowanego na ww. działce), zgodnie z aktem notarialnym Rep. A nr 6927/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r., ujęto w 2013 r. w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych na koncie 011 – „Środki trwałe” pod datą 3 stycznia 2013 r. na podstawie dowodów OT/1/2013 (budynek) i OT/1a/2013 (grunt) z dnia 3 stycznia 2013 r. Za nabytą nieruchomość zapłacono przelewem w dniu 20 grudnia 2012 r.

Prowadzenie ewidencji środków trwałych należało do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali: Główny Księgowy Urzędu Miejskiego/Naczelnik Wydziału Finansowego oraz p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych zmian w stanie posiadania majątku trwałego, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W latach 2011 - 2013 (do dnia zakończenia kontroli) nieprawidłowo prowadzono zapisy w ewidencji księgowej na pozabilansowym koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” oraz koncie 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Naruszono tym zasady funkcjonowania tych kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), gdyż plany kont dla jednostek budżetowych powinny uwzględniać ujmowanie wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów – także zaangażowanie środków. Powyższe polegało na:
 - ewidencjonowaniu zaangażowania wydatków na koncie pozabilansowym 998 (po stronie Ma) w wysokości planów wydatków uchwalonych przez Radę Miejską w Łaziskach Górnych. Ponadto ustalono, że w ciągu roku obrotowego 2012, nie ewidencjonowano po stronie Wn konta 998, równowartości sfinansowanych wydatków budżetowych w tym roku. Zgodnie z ww. przepisami, na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, natomiast na stronie Wn równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym;
 - zaniechaniu, w styczniu 2012 r. i w styczniu 2013 r., ujęcia w ewidencji pozabilansowej jednostki środków z tytułu naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników odpowiednio za 2011 r. i 2012 r. na stronie Wn konta 999;

- nie ujęciu w 2011 r. na koncie 999, zaangażowania wydatków w wysokości 20.965,68 zł brutto, które będą obciążały wydatki 2012 r., wynikających z umowy nr EZK 4464.16.2011 podpisanej w dniu 22 lipca 2011 r. na przewóz dwóch uczniów niepełnosprawnych z Łazisk Górnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Tychach z domu do ośrodka i z powrotem (zawartej na okres od 1 września 2011 r. do 29 czerwca 2012 r.).

Nieprawidłowe prowadzenie zapisów w ewidencji księgowej na pozabilansowym koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” oraz 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, wynikało z przyjętych zasad polityki rachunkowości, wprowadzonych Zarządzeniem Nr Fn.1/40/2012 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 6 września 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości, obowiązującej od 1 stycznia 2012 r., a wcześniej Zarządzeniem Nr 49/198/07 Burmistrza Miasta Łaziska Górne z dnia 12 grudnia 2007 r., obowiązującej w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2011 r.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości. Prowadzenie ewidencji księgowej zaangażowania należało do zadań Głównego Księgowego Urzędu Miejskiego/Naczelnika Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne, która przygotowywała również projekty zarządzeń Burmistrza Miasta w sprawach dotyczących rachunkowości.

Wniosek nr 5

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej do kont 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” i 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” oraz dostosować politykę rachunkowości w tym zakresie, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330).

W zakresie ulg podatkowych oraz wymiaru podatku:

- W toku kontroli postępowań w sprawie udzielania w okresie od 2009 r. do lutego 2013 r. ulg w spłacie zobowiązań podatkowych podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych, polegających na umorzeniu zaległości podatkowych, odroczeniu terminu płatności podatku, rozłożeniu na raty zaległego podatku oraz odsetek od zaległości podatkowych stwierdzono brak uzasadnienia faktycznego w zakresie wskazania dowodów, którym organ podatkowy dał wiarę, o którym mowa w art. 210 § 1 pkt 6 w związku z art. 210 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.). Powyższe stwierdzono w jedenastu decyzjach dotyczących siedmiu podatników, tj. nr:

FN II-3110/65/6/09 oraz FN II-3110/65/5/09 z 5 marca 2009 r.; FN II-3110a/65/17/09 z 24 listopada 2009 r.; FN II-3110a/65/3/2010 z 11 lutego 2010 r.; WPO-3110/6713/2/11 z dnia 14 stycznia 2011 r.; WPO.3120.6246.3.2012.MS z dnia 16 sierpnia 2012 r.; WPO.3120.3591.4.2012.MS oraz WPO.3120.3591.5.2012.MS z dnia 15 czerwca 2012 r.; WPO.3120.38.2.2012 z dnia 16 lutego 2012 r.; WPO.3120.5299.2013 z dnia 23 stycznia 2013 r.; WPO.3120.561.3.2013.MS z 12 lutego 2013 r.

Zadania w zakresie przygotowywania projektów decyzji w sprawie ulg podatkowych wykonywali Podinspektorzy Wydziału Podatków i Oplat Lokalnych oraz Naczelnik tego Wydziału, który sprawował nadzór w powyższym zakresie. Decyzje w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych zostały podpisane przez p. Mirosława Dużego – byłego Burmistrza Miasta Łaziska Górne oraz p. Aleksandra Wyrę - Burmistrza Miasta Łaziska Górne.

- Zaniechano dokonania przez organ podatkowy prawidłowych czynności sprawdzających, wobec podatnika o numerze ewidencyjnym 0/7930 będącego osobą fizyczną, prowadzącą działalność gospodarczą, celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Powyższym naruszono art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.). Ww. podatnik na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 1281/2012 z dnia 7 marca 2012 r. nabył niezabudowaną nieruchomość gruntową oznaczoną ewidencyjnie jako działka nr 1276/7, zlokalizowaną w Łaziskach Górnych. W akcie tym podatnik oświadczył, iż powyższe nabycie nastąpiło w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Podatnik, w złożonej, na wezwanie organu podatkowego w 2012 r., Informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego wykazał nabytą nieruchomość gruntową - jako grunty pozostałe. W związku z wątpliwościami co do poprawności złożonej informacji wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień w tym zakresie. Podatnik wyjaśnił, że grunt nie jest wykorzystywany na działalność gospodarczą. Organ podatkowy, na podstawie złożonych informacji oraz danych pozyskanych z ewidencji gruntów dokonał wymiaru zobowiązania pieniężnego opodatkowując nieruchomość gruntową podatkiem od nieruchomości według stawki dla gruntów pozostałych. Nabyta nieruchomość sklasyfikowana była w ewidencji gruntów jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.

Z danych pozyskanych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (rejestr elektroniczny, ogólnodostępny) wynikało, że ww. podatnik prowadzi działalność gospodarczą, która zgodnie z kodem PKD 41.20.Z w zakresie przeważającej działalności gospodarczej obejmuje roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych. Z kolei, z ogólnej dostępnej strony internetowej ww. podatnika, wynikało prowadzenie na tej nieruchomości działalności polegającej na budowie osiedla 15 domów w zabudowie szeregowej, pierwsza część osiedla powstanie na wiosnę, oddana zaś będzie do użytku w okolicach września 2013.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych wynikało, iż w związku z powstałymi w toku kontroli wątpliwościami, podatnik zostanie niezwłocznie wezwany do złożenia wyjaśnienia oraz przedstawienia stosownej dokumentacji, co doprowadzi do ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania w podatku od nieruchomości za lata 2012 - 2013.

Do dnia zakończenia kontroli nie przedłożono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie takiego postępowania. W przypadku zastosowania stawki jak dla gruntów

związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości za rok 2012 (za okres od kwietnia do grudnia) wyniosłaby 2.391,00 zł, zaś za rok 2013 – 3.340,00 zł, zamiast ustalonych decyzjami odpowiednio za 2012 r. i 2013 r. w wysokościach 939,00 zł i 1.366,00 zł.

Ponadto ustalono, iż w latach 2012-2013 dla podatników o nr kart kontowych: 0/5777 i 0/4971 (dotyczy tego samego podatnika) nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną wpłat podatku od nieruchomości poprzez założenie dla jednego podatnika dwóch kart kontowych. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami na podstawie złożonych przez podatnika informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego organ podatkowy wydał odrębne decyzje ustalające wymiar podatku na dany rok, a co za tym idzie powstały odrębne karty kontowe. Powyższe stoi w sprzeczności z § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Zgodnie z ww. przepisami, konta szczegółowe (czyli karty kontowe) prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach i konta te prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości oraz prowadzenia kart kontowych należały do zakresu obowiązków służbowych Podinspektorów Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik ww. Wydziału.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Podatków i Opłat Lokalnych w zakresie przygotowywania projektów decyzji w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz dokonywania czynności sprawdzających informacje podatkowe, stosownie do art. 210 § 1 pkt 6 w związku z art. 210 § 4 oraz art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Podjąć działania mające na celu dostosowanie indywidualnych kont podatników do postanowień § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

W zakresie długu publicznego:

- Zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej budżetu (organu) na kontach 134 – „Kredyty bankowe” i 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” naliczonych, w okresie od 2010 r. do 2011 r., odsetek od udzielonych Miastu kredytów. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz

planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), a następnie w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

Od dnia 1 stycznia 2012 r. w przyjętej, zarządzeniem Burmistrza Miasta Łaziska Górne Nr Fn.I/40/2012 z dnia 6 września 2012 r., polityce rachunkowości ustalono zasady ewidencji na kontach 134 oraz 909 stosownie do ww. przepisów.

W dniu 31 grudnia 2012 r. zgodnie z obowiązującą w tym okresie polityką rachunkowości na koncie 134 – „Kredyty bankowe” w korespondencji z kontem 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” przypisano oraz odpisano zapłacone w 2012 r. odsetki od kredytów.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji rozliczeń zaciągniętych kredytów i odsetek od nich należały do Kierownika Referatu Budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne.

- Nieprawidłowo wykazano w części A. w wierszu E2.2. kredyty i pożyczki długoterminowe sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2011 r. oraz według stanu na koniec IV kwartału 2012 r., wartości umowy leasingu operacyjnego (po dokonanych spłatach) w kwotach odpowiednio 30.028,73 zł i 15.415,98 zł. Powyższe było niezgodne z § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), zgodnie z którym wykazywane w układzie przedmiotowym kredyty i pożyczki rozumiane są jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów leasingu finansowego. Ponadto w § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767) do kategorii kredytów i pożyczek zalicza się również umowy leasingu zawarte z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy. Powyższe dotyczyło umowy leasingu operacyjnego nr 692/KF zawartej w dniu 22 lipca 2010 r., której przedmiotem był samochód osobowy. Płatność odbywa się ratalnie na podstawie comiesięcznych faktur wystawionych przez leasingodawcę, czas trwania umowy ustalono na 42 miesiące. W umowie tej zapisano, iż przedmiot leasingu pozostaje przez cały czas trwania umowy własnością leasingodawcy oraz wskazano, iż prawo dokonywania odpisów amortyzacyjnych przedmiotu leasingu w rozumieniu przepisów podatkowych przysługuje leasingodawcy. W trakcie kontroli, w dniu 22 marca 2013 r. sporządzono korektę sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2012 r., w której skorygowano pozycję kredyty i pożyczki długoterminowe w kolumnie 12 „przedsiębiorstwa niefinansowe” części A. wiersza E 2.2. o wartość dotyczącą leasingu operacyjnego o kwotę 15.415,98 zł. Sprawozdanie przestano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Zadania w zakresie sporządzania sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji należały do Głównego Księgowego/Naczelnika

Wydziału Finansowego oraz Kierownika Referatu Budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne.

Wniosek nr 8

Zapewnić sporządzanie sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247) oraz § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. Nr 298, poz. 1767), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2010 - do dnia zakończenia kontroli nieprawidłowo klasyfikowano odsetki z tytułu zaciąganych kredytów w § 8070 – „Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”, w brzmieniu od 1 stycznia 2013 r.: „Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotyczące skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego” zamiast w § 8110 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”. Powyższym naruszono postanowienia Załącznika Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), a następnie postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lutego 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 215).*

Zadania w zakresie przygotowania projektów zarządzeń Burmistrza Miasta w sprawach dotyczących budżetu gminy i rachunkowości należały do p. Anny Gruchlik – Skarbnika Gminy Łaziska Górne.

- *Nieterminowo dokonano spłaty odsetek w wysokości 64,59 zł, od uruchomionej czwartej transzy kredytu na podstawie umowy o kredyt inwestycyjny nr 11/105/10/Z/IN zawartej dnia 26 sierpnia 2010 r. wraz z aneksem nr 1/10 z dnia 29 listopada 2010 r. z BRE Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie. Umowę zawarto z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy: sfinansowanie i refinansowanie w 2010 r. zadań inwestycyjnych: budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 5, budowa Przedszkola przy ul. Prądnej, budowa dróg gminnych oraz przebudowa budynku przy ul. Wyszyńskiego 8. Powyższym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Umowny termin spłaty odsetek przypadał na dzień 31 grudnia 2010 r., zapłaty dokonano w dniu 3 stycznia 2011 r. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji rozliczeń zaciągniętych kredytów i odsetek od nich należały do Kierownika Referatu Budżetu w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne. Polecenie wypłaty (spłaty odsetek od kredytu) z dnia 3 stycznia 2011 r. podpisali: p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne oraz p. Aleksander Wyra – Burmistrz Miasta Łaziska Górne.*

Umowę o kredyt inwestycyjny nr 11/105/10/Z/IN z dnia 26 sierpnia 2010 r. wraz z aneksem nr 1/10 z dnia 29 listopada 2010 r., przy kontrasygnacie p. Anny Gruchlik – Skarbnika Gminy Łaziska Górne zawarł p. Mirosław Duży – Burmistrz Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji budżetowej odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów oraz terminowego regulowania zobowiązań dotyczących spłaty odsetek od kredytów, stosownie do postanowień Załącznika Nr 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.) oraz 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie dotacji udzielonych z budżetu Miasta:

– *W 2011 r. przyznano dotację celową dla Komendy Powiatowej Policji w Mikołowie w wysokości 12.912,00 zł na podstawie porozumień: z dnia 12 lipca 2011 r. oraz z dnia 9 listopada 2011 r. Miesięczne transze dotacji za trzy miesiące, tj. lipiec, wrzesień oraz grudzień 2011 r. przekazano niezgodnie z terminem określonym ww. porozumieniami. Stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Zgodnie z treścią § 3 porozumień, dotacje miały być przekazywane sukcesywnie na konto Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, w kwotach miesięcznych, wynikających z przedstawionego Miastu wykazu odbytych służb, określającego przepracowane przez funkcjonariuszy godziny i kwoty należnego wynagrodzenia brutto na koniec miesiąca kalendarzowego wraz z notą księgową, w terminie 7 dni od daty przedłożenia wykazu. W poszczególnych miesiącach wcześniej wpływały wykazy (specyfikacje) odbytych służb a w późniejszych terminach noty księgowe. Za lipiec 2011 r.: wykaz odbytych służb oraz nota księgowa wpłynęły do Urzędu Miejskiego kolejno w dniu 5 oraz 19 sierpnia 2011 r., terminem płatności był dzień 26 sierpnia 2011 r., środki przekazano przelewem z dnia 6 września 2011 r. – 11 dni opóźnienia.

Za wrzesień 2011 r.: wykaz odbytych służb oraz nota księgowa wpłynęły do Urzędu Miejskiego kolejno w dniu 5 oraz 14 października 2011 r., terminem płatności był dzień 21 października 2011 r., środki przekazano przelewem z dnia 24 października 2011 r. – 3 dni opóźnienia.

Za grudzień 2011 r.: wykaz odbytych służb oraz nota księgowa wpłynęły do Urzędu Miejskiego kolejno w dniu 14 oraz 23 grudnia 2011 r., terminem płatności był dzień 30 grudnia 2011 r., środki przekazano przelewem z dnia 4 stycznia 2012 r. – 5 dni opóźnienia.

Dyspozycji środkami pieniężnymi dokonali: p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy oraz Główny Księgowy Urzędu/Naczelnik Wydziału Finansowego. Zatwierdzenia do wypłaty powyższych dokumentów dokonali: p. Aleksander Wyra – Burmistrz Miasta Łaziska Górne i p. Jan Ratka – Zastępca Burmistrza Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 10

Wzmocnić działania w celu zapewnienia terminowego regulowania płatności wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *W latach 2011 - 2012 zaniechano opatrzenia datą wpływu do Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych sprawozdań budżetowych składanych przez jednostki organizacyjne, tj. Straż Miejską w Łaziskach Górnych (dotyczy sprawozdań z 2012 r.), Zakład Inżynierii Miejskiej w Łaziskach Górnych oraz Szkołę Podstawową nr 1 w Łaziskach Górnych. Powyższe dotyczyło następujących sprawozdań budżetowych: Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych: Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji i Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych. Powyższe było niezgodne z § 42 ust. 2 załącznika nr 1 (instrukcji kancelaryjnej) do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisem, po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie. Przyczyną powyższego było przekazywanie sprawozdań bezpośrednio do Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali Główny Księgowy Urzędu Miejskiego/Naczelnik Wydziału Finansowego oraz p. Anna Gruchlik – Skarbnik Gminy Łaziska Górne.*

Wniosek nr 11

Zapewnić potwierdzenie daty wpływu sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych, składanych do Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych przez jednostki organizacyjne, stosownie do § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie sprzedaży nieruchomości:

- *W latach 2011 - 2012, podczas przeprowadzania ustnych przetargów nieograniczonych na zbycie nieruchomości, nieprawidłowo zweryfikowano wysokość postępienia, ustalonego przez uczestników przetargu tj. nie zaokrąglono w górę do pełnych dziesiątek złotych. Powyższe było niezgodne z § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) oraz postanowieniami Regulaminów przetargów na sprzedaż nieruchomości zatwierdzonymi przez p. Aleksandra Wyre – Burmistrza Miasta Łaziska Górne. Zgodnie z przywołanymi przepisami, o wysokości*

postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Powyższe dotyczyło przetargów na sprzedaż nieruchomości:

- działki nr 1318/7 o pow. 2.130 m², położonej w Łaziskach Górnych obręb Łaziska Górne, ul. Górnicza – postąpienie wynosiło 2.215,20 zł,
- działki nr 1276/7 o pow. 3.795 m², położonej w Łaziskach Górnych obręb Łaziska Górne, ul. Świerczewskiego – postąpienie wynosiło 3.605,25 zł,
- działek o numerach 2622/204, 2237/204, 1584/204, 2239/220, 1267/192 i 1598/192 o łącznej powierzchni 5.367 m², położonych w Łaziskach Górnych obręb Łaziska Górne, ul. Łazy – postąpienie wynosiło 3.435,00 zł.

Czynności związane z przeprowadzeniem przetargów wykonywały Komisje Przetargowe, powołane przez p. Aleksandra Wyrę – Burmistrza Miasta Łaziska Górne oraz p. Jana Ratkę – Zastępcę Burmistrza Miasta Łaziska Górne.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad członkami Komisji Przetargowych w zakresie prawidłowego przeprowadzania ustnych przetargów nieograniczonych, stosownie do § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z-ca PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Krzysztof Róg